

Στην Κομοτηνή (κάτοικοι 40.000, ο δήμος Κομοτηνής το 2011: 66.580) σμίγει η Δύση με την Ανατολή. Η πόλη έχει έντονο ανατολίτικο χρώμα και είναι χτισμένη σ' ένα καταπράσινο κάμπο που απλώνεται από τους πρόποδες της οροσειράς της Ροδόπης και φτάνει μέχρι τη θάλασσα.

Πρόκειται για μια πόλη πλούσια και ωραία, με ζωνρή κίνηση. Στη βορειοδυτική πλευρά της σώζονται τα ερείπια του βυζαντινού κάστρου με στρογγυλούς και τετράπλευρους πύργους. Γύρω από το κάστρο απλώνεται η παλιά πόλη. Εκεί, οι περισσότεροι κάτοικοι είναι μουσουλμάνοι στο θρήσκευμα. Έχει παραδοσιακό χρώμα: Στενά σοκάκια, χαμηλά σπίτια με κεραμίδια και ψηλές μάντρες.

Γραφική είναι και η παλιά αγορά με τα σιδεράδικα και τα γανωματζιδικά. Ευρωπαϊκά και ανατολικά στοιχεία χαρακτηρίζουν τα αρχοντικά της πόλης (όσα σώθηκαν από την «ανοικοδόμηση») που έχτισαν τεχνίτες από τη Φιλιππούπολη.

Η εκκλησία της Παναγίας χτίστηκε τα χρόνια της τουρκοκρατίας. Το εσωτερικό της στολίζει ένα θαυμάσιο ξυλόγλυπτο τέμπλο. Είναι η μητρόπολη της Κομοτηνής.

Τηλέφωνα: Αστυνομία 253.10.34.444. Τροχαία 253.10.35.555. Δήμος 253.10.22.644. ΟΤΕ 253.10.25.499. Ταξί 253.10.25.050, 253.10.24.040. Γενικό Νοσοκομείο 253.10.24.601 - 9, 253.10.22.222.

Η ιστορία της Κομοτηνής

Η επιγραφή «Θεοδοσίου κτίσμα» που βρέθηκε στην περιοχή, αν απηχεί την εποχή της δημιουργίας της πόλης, παραπέμπει στη στροφή του Δ' προς Ε' μ.Χ. αιώνα. Ο ακριβής χρόνος της ίδρυσης της δεν είναι γνωστός αλλά η πόλη υπήρχε στα βυζαντινά χρόνια κι αποτελούσε τμήμα του θέματος της Μακεδονίας. Η λέξη Κομοτηνή μνημονεύεται πρώτη φορά για την πόλη από τον Νικηφόρο Γρηγορά (1295 -1360). Κομοτηνή ήταν η κόρη του ζωγράφου της αρχαιότητας, Παρασίου, η οποία τον Ε' π.Χ. αιώνα ίδρυσε πόλεις στο εσωτερικό της Θράκης. Ο Καντακουζηνός την έλεγε Κουμούτζινα. Ένας Βουργουνδός περιηγητής (1433) έγραψε ότι περιβαλλόταν από ισχυρό τείχος. Διακόσια χρόνια αργότερα (1666), ένας καπουτσίνο μοναχός την περιέγραψε ως μικρή πόλη με ερειπωμένο τείχος. Οι Τούρκοι την ονόμασαν Γκιουμουλτζλίνα.

Τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας, ανήκε στο Βιλαέτι της Αδριανούπολης και αριθμούσε 10.000 κατοίκους. Στον Βαλκανικό πόλεμο του 1912, πέρασε στην κατοχή της Βουλγαρίας. Ο ελληνικός στρατός την ελευθέρωσε στις 14 Ιουλίου του 1913 αλλά η συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου του 1913) την απέδωσε στους Βούλγαρους. Η ελευθερία είχε κρατήσει μόλις δυο βδομάδες. Χριστιανοί και μουσουλμάνοι που είχαν γνωρίσει, τι σημαίνει βουλγαρική κατοχή, ενώθηκαν. Δημιουργήθηκε η Δημοκρατία της Γκιουμουλτζίνας. Αντεξε ως τον Σεπτέμβριο (1913), οπότε μια βουλγαροτουρκική συνθήκη απέδωσε την περιοχή στη Βουλγαρία.

Ελληνική έγινε μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο με τις συνθήκες Νεϊγι και Σεβρών (1919/20). Η ενσωμάτωση πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαΐου του 1920.

(Εθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 1.5.2010)